

Nieuwsbrief

Vereniging van TBS-advocaten

tbsadvocaten.org
info@tbsadvocaten.org

2021, nummer 2

Voorwoord van voorzitter Job Knoester

“Meneer Anker, gaat u even zitten. Dan gaan wij voor u staan”. Dat zei de voorzitter van de rechtbank Zwolle na het laatste pleidooi van een van de gebroeders Anker. En zo geschiedde. De rechtbank, griffier en officier van justitie stonden op om een van de gebroeders te danken voor dat wat zij hebben betekend voor de strafrechtspleging. Vanaf 1 januari 2022 moet TBS en de overige strafrechtspleging het doen zonder de tweeling uit Leeuwarden. Zij gaan met pensioen. Het gebaar van de rechtbank Zwolle was net zo bijzonder als verdiend.

Ook voor TBS zijn Hans en Wim Anker tezamen in meer dan 80 jaar advocatuur goud waard geweest. Op 9 december 2021 mocht de vereniging van TBS Advocaten Hans en Wim om die reden **erelid van de vereniging** maken. Op die dag sprak de tweeling de Vereniging toe met bespiegelingen over TBS. Hans en Wim hebben grote impact gehad op de manier hoe advocaten hun praktijk uitoefenen. Zij droegen bij aan het besef dat mensen die rechtens lang van een vrijheid worden beroofd – zoals doorgaans in TBS het geval is – recht hebben op bijstand die zich kenmerkt door streven naar de beste kwaliteit en grote, maar zakelijke betrokkenheid. Dat betekent niet alleen aandacht voor de cliënt vlak voor een zitting, maar tijdens het gehele TBS-traject.

Iets anders dat veel advocaten dankzij de tweeling meedragen in de verdediging in strafzaken is dat het voortdurende besef er moet zijn dat je je cliënt de best denkbare verdediging moet bieden, maar dat dat waardig en met respect voor alle procespartijen moet. Daar waar kan houd je rekening met de positie van slachtoffers of nabestaanden. Hard op de zaak, zacht op de man. Mede dankzij Hans en Wim zult u mij nooit horen spreken over “de mooiste zaak” als het gaat om bijvoorbeeld een levensdelict of zedenzaak. Meerdere advocaten hebben de les uit Friesland overgenomen nooit juichend een vrijspraak tegemoet te treden als het bijvoorbeeld ging om een levensdelict. In een dergelijke zaak moet immers ook rekening worden gehouden met het leed van nabestaanden, wat rechtvaardigheid en de uitspraak ook is.

De gebroeders Anker hebben zich niet aflatend ingezet om de hele samenleving meer begrip te laten krijgen over en voor TBS-gestelden. Evenzo hebben zij een onmisbare rol gespeeld bij het uitleggen aan het publiek van het belang van een sterke en betrokken advocatuur.

Voor mij persoonlijk geldt dat ik Hans en Wim nooit zal vergeten. Niet alleen hebben zij een onuitwisbare invloed gehad op de manier waarop ik mijn praktijk uitoefen, ook waren zij het laatste gespreksonderwerp dat ik had met mijn vader die veel te jong overleed.

De advocatuur moet verder zonder Hans en Wim. Er is geen keus. Bij mij is er vertrouwen dat er genoeg advocaten zijn die de kwaliteit en betrokkenheid zullen bieden die Hans en Wim altijd boden. Tegelijkertijd denk ik niet dat er snel advocaten zijn die met hetzelfde succes als Hans en Wim een verbinding kunnen zijn tussen advocatuur en samenleving. Alleen Hans en Wim verstaan de kwaliteit deskundigheid en betrokkenheid te combineren met ongekennde humor en daarbij ook nog eens te beseffen wat het juiste moment is om die lach in te zetten.

Mijn beste Hans en Wim, de dank van de Vereniging van TBS Advocaten is oneindig.

Lunteren V

Op 10 november 2021 vond de vijfde 'Lunteren'-bijeenkomst plaats (in Soesterberg). In het plenaire deel kwamen de ontwikkelingen binnen de TBS, waaronder behandelduur en de doorstroom aan de orde. Gezien werd dat de mediane behandelduur stagneert dan wel weer iets oploopt tot rond de acht jaar. Geconstateerd werd dat het uitplaatsen van TBS-gestelden lastig blijft en nieuwe TBS-gestelden daardoor minder snel kunnen instromen, wat leidt tot oplopende wachtlijsten. Besproken werd de optie om elke gemeente een quotum voor de opname van ex-TBS-gestelden te geven, vergelijkbaar met quota voor de huisvesting van statushouders. Door Els Noorlander werden stellingen geponeerd rondom verslaving en in hoeverre daardoor behandelingen stagneren en of dat terecht is als er geen relatie tussen gebruik (wat iets anders is dan verslaving) en delictgevaar is. Daarna waren er drie verschillende workshops over hoe verslavingsproblematiek (of gebruik) de (duur van de) behandeling beïnvloedt, de vraag of er in TBS gespecialiseerde rechters, advocaten en officieren van justitie moeten zijn en hoe lang je doorgaat met behandelen als er al sprake is van meerdere behandel pogingen. In dat kader werd benoemd dat de LFPZ voor ongeveer de helft van de daar geplaatste TBS-gestelden geen eind- maar een tussenstation blijkt te zijn.

Project gemaximeerde TBS

Vanuit het Ministerie worden expertmeetings georganiseerd waarin besproken wordt hoe de effectiviteit van de gemaximeerde TBS vergroot kan worden. De Vereniging van TBS-advocaten is hierin ook vertegenwoordigd. Inmiddels is er een pilot gestart om te indiceren met trajectindicaties om zo de ketensamenwerking te verbeteren. Daartoe is het [model trajectindicaties](#) voor gemaximeerde TBS ontwikkeld. De vraag die centraal stond in de ontwikkelfase was: Wat kan er beter in alle fases rondom het proces van gemaximeerde TBS? Gekeken is wat verbeterd kan worden voor en rondom de plaatsing in de kliniek, tijdens de behandeling en gedurende de uitstroom. Men is zich daarbij steeds bewust van de eindigheid van de maatregel. Dat begint al voor de rechtszaak: vooraf is men meer alert op de mogelijkheid van de gemaximeerdheid van de TBS. Het OM zal dan standaard ook een GVM op grond van de Wet Langdurig Toezicht vorderen. Daarna wordt het zorgtraject centraal gesteld, waardoor men continue nadenkt over de stappen die genomen moeten worden. In de trajectindicatiestelling wordt een zo gedetailleerd mogelijk trajectplan opgenomen, dat richting geeft aan de door- en uitstroom. Er wordt vervolgens continue gefocust op de voortgang: Loopt iedereen nog op schema van de trajectindicatie en zo niet, wat is ervoor nodig om wel vaart in het traject te houden? Verder wordt de ketenregie versterkt door tijdig de reclassering, gemeente en andere zorgaanbieders bij het traject te betrekken. De periodieke afstemming rondom het traject met ketenpartners wordt gestandaardiseerd. Tenslotte wordt kennis meer gedeeld met elkaar. Er wordt een expertpool opgericht voor advies en meedenken bij stagnatie.

Medio 2021 is gestart met een pilotfase, die een jaar duurt. De betrokken ketenpartners en zorgaanbieders (De Rooyse Wissel, Van der Hoevenkliniek en FPK Assen) toetsen het ontwikkelde model bij achttien casussen. Bij een positieve evaluatie zal worden overgegaan tot een landelijke implementatie.

Expertmeeting rapporteren voor de verdediging

Op vrijdag 21 januari 2022 organiseert het NIFP in samenwerking met het NRGD, een expertmeeting over het rapporteren voor de verdediging. Er wordt vanuit verschillende invalshoeken gesproken over hoe wordt gekeken naar onderzoek op verzoek van de verdediging. Er is ruimte voor debat, uitwisseling van argumenten en uitleg van praktische zaken. Hopelijk leidt dit ertoe dat meer deskundigen bereid zijn om op verzoek van de verdediging te rapporteren. Advocaten kunnen zich hiervoor tot 31 december 2021 aanmelden en krijgen een aanwezigheidscertificaat. Zie [info](#).

Brieven Minister over voortgang forensische zorg

Op [3 december 2020](#) informeerde de Minister de Kamer over de voortgang in de forensische zorg. Hierin bespreekt de Minister onder andere de maatregelen die hij treft naar aanleiding van het detentieverloop van Michael P., waaronder de aanpak van weigerende observandi, beter zicht op risico's doordat de inrichtingspsychologen van DJI zelf risicotaxaties gaan afnemen, het zwaarder laten meewegen van risico's bij beslissingen om vrijheden toe te kennen of uit te plaatsen, het wegnemen van belemmeringen bij informatie-uitwisseling (waaronder aan gemeenten), aandacht voor de kwaliteit en veiligheid in PPC's en onderzoek naar 'voorwaardelijke' TBS. Ook bespreekt hij hierin de voortgang van het programma forensische zorg om de structurele tekortkomingen van het systeem aan te pakken. Ten aanzien van de effectiviteit van de LFPZ wordt onderzocht of TBS-gestelden middels een proefplaatsing voor een jaar in een vervolgvoorziening opgenomen kunnen worden. Tijdens een proefplaatsing kan gedurende langere tijd worden geobserveerd of deze voorziening het meest passend is voor de patiënt en of de risico's voldoende beheerst kunnen worden. Ook de knelpunten rondom de gemaximeerde TBS worden benoemd. Op [12 mei 2021](#) en [26 november 2021](#) volgden nieuwe kamerbrieven over de voortgang in de forensische zorg.

Wachlijsten LFPZ

Inmiddels zijn de wachlijsten voor plaatsing op de LFPZ erg opgelopen. De langstwachtede op de wachtlijst met nu 21 personen wacht inmiddels al meer dan anderhalf jaar op plaatsing. Tegen de beslissing iemand te plaatsen op de LFPZ kan pas beroep ingesteld worden als de plaatsingsbeslissing zelf is uitgereikt. In de praktijk is dat slechts enkele dagen voor de daadwerkelijke plaatsing. Het Ministerie kan verzocht worden de plaatsingsbeslissing al eerder uit te reiken, zodat de procedure van beroep bij de RSJ alvast gevoerd kan worden en afgerond is vóór de daadwerkelijke plaatsing.

Zorgconferenties (ZC)

Op 13 juli 2021 is er een [nieuw format](#) voor de beoordeling van aanvragen van zorgconferenties verschenen. Daarmee vult het DIZ de criteria zoals die eerder zijn geformuleerd en ingingen per 1 maart 2020, aan. Daartoe heeft DIZ een beslisboom opgesteld, om te voorkomen dat een te plannen zorgconferentie (liefst binnen drie maanden na de aanvraag) het behandelproces vertraagt. In het format worden situaties genoemd waarbij een ZC georganiseerd kan worden, zoals uitzichtloze overschrijding van de 'Lunteren'-termijnen met meer dan twaalf maanden, meerdere mislukte resocialisatiepogingen, ontbrekend uitstroomperspectief, etc. Voordat een ZC wordt georganiseerd, is bij voorkeur eerst sprake geweest van een eigen interne collegiale consultatie, een driegesprek met de TBS-gestelde, advocaat en kliniek en een collegiale consultatie door een andere kliniek met eventueel specialistische en/of niet-forensische deskundigheid. De verslagen hiervan moeten gedeeld worden met de advocaat. Het huidige format is een groei- en werkdocument en kan aangepast worden. Mogelijk biedt het aanstaande WODC-rapport (dat in januari 2022 wordt verwacht) over de uitkomsten van de 15+-ZC's daar aanleiding toe.

Congres TBS-vereniging

Op [24 juni 2022](#) zal in het gevangenis museum in Veenhuizen het door de Vereniging van TBS-advocaten georganiseerde congres plaatsvinden: "Voortgang in behandeling". Tijdens het congres zal het thema worden belicht vanuit verschillende invalshoeken. Zo zal niet alleen worden stilgestaan bij het perspectief van de TBS-gestelde en diens raadsman, maar zal er ook aandacht zijn voor andere perspectieven, zoals dat van de behandelaar, de reclassering, de rechter en de samenleving (OM/Ministerie/nabestaanden en slachtoffers). Het congres is bedoeld voor allen die professioneel actief zijn in het TBS-veld. Uitnodigingen met nadere informatie zullen nog worden verspreid. Mocht u te zijner tijd geen uitnodiging hebben ontvangen, maar wel geïnteresseerd zijn in het bijwonen van dit congres, dan kunt u daarover informatie vinden op onze website www.tbsadvocaten.org en bij interesse een e-mail sturen aan info@tbsadvocaten.org.

Wet uitbreiding slachtofferrechten

Op 21 april 2021 is de [Wet uitbreiding slachtofferrechten](#) door de Eerste Kamer aangenomen. Volwassen verdachten van (bepaalde) misdrijven die vastzitten, krijgen een aanwezigheidsplicht voor de zitting waarop de inhoudelijke behandeling plaatsvindt (258a Sv, nieuw). Hiervan kan door de voorzitter worden afgezien als daarvoor zwaarwegende belangen voor één van de procesdeelnemers bestaat of als niemand van hen dat nodig of wenselijk vindt. Voor (meerderjarige) verdachten kan het verplicht worden om bij de uitspraak aanwezig te zijn (art. 345 Sv en 363 lid 1 Sv, nieuw), desnoods met behulp van een bevel medebrenging. Slachtoffers krijgen de mogelijkheid een verklaring af te leggen tijdens TBS-verlengingszittingen voor zover de voorwaarden voor een eventuele voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging inhoudelijk worden besproken (art. 6:6:13 Sv, nieuw). De verklaring ziet uitsluitend op de voorwaarden die direct de belangen van het slachtoffer raken. Dit geldt ook voor zittingen over de wijziging, aanvulling of opheffing van de voorwaarden (art. 6:6:10 Sv, nieuw). Hetzelfde geldt voor de PIJ-maatregel (6:6:37 Sv, nieuw).

RSJ

De RSJ maakt jaarlijks meerdere (lezenswaardige) [jurisprudentiebulletins](#) met bijzondere uitspraken, die voor wat betreft de inhoud voor de jurisprudentie van belang zijn. Daarin is een aantal uitspraken uit 2021 opgenomen rondom de beperkingen als gevolg van de Covid-19-pandemie:

RSJ 31 augustus 2021, 21/21481/TA: besmetting met Covid-19 van personeelslid op klagers unit is zodanig gevaarzettende omstandigheid dat luchten tijdens quarantainemaatregel van vijf dagen ontzegd kan worden.

RSJ 27 augustus 2021, R-20/7098/TA: opschorting (on)begeleid verlof en bezoek o.g.v. getroffen noodmaatregelen is niet in strijd met hogere wet- en regelgeving.

RSJ 12 april 2021, 20/16725/TA: stelselmatig openen van post buiten aanwezigheid van de verpleegde ter voorkoming van verspreiding van het coronavirus is een te vergaande inbreuk op de rechten van de verpleegde.

Vergoedingen RvR

Op 1 januari 2022 wordt scenario 1 van het advies van de commissie Van der Meer ([Andere tijden. Evaluatie puntentoekenning in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand](#)) ingevoerd. Dat betekent een verhoging van het aantal punten op verschillende rechtsterreinen. Voor de praktijk van de TBS-advocaat zijn relevant:

- S050 (MK) nu: 8 straks: 14
- Z060 (TBS) nu: 7 straks: 10
- Z080 (klacht) nu: 3 straks: 4

Extra uren zijn (als aan alle criteria is voldaan) aan te vragen nadat tweemaal het forfait is bereikt (was driemaal). De reistijdvergoeding van een halve punt wordt per 50 kilometer toegekend (was per 60 kilometer).

Vergoedingen gesprekken met kliniek

Voor een zorgconferentie kan € 600 inclusief BTW worden gedeclareerd via

facturen@dji.minjus.nl

Voor andere overleggen met de kliniek, zoals drie-gesprekken, interne overleggen en externe consultaties, kan € 250 inclusief BTW gedeclareerd worden bij de kliniek zelf. Soms wordt een externe consultatie 'mini-zorgconferentie' genoemd. Maar er is pas sprake van een zorgconferentie als die door het Ministerie is georganiseerd.

Overleg Orde van Advocaten

De Orde van Advocaten heeft op regelmatige basis overleg met de voorzitters van alle specialisatieverenigingen, waaronder de Vereniging van TBS-advocaten. Bij die besprekingen worden knelpunten besproken omtrent de financiering van de advocatuur en de invoering van scenario 1 van het advies van de Commissie Van der Meer. Met de input van de specialisatieverenigingen maakt de Orde een gezamenlijk visiedocument voor een duurzaam stelsel voor gefinancierde rechtsbijstand.

Advies RSJ over risicotaxatie (18 november 2021)

Risicotaxatie is een complexe aangelegenheid die voor de strafrechtstoepassing veel aanknopingspunten biedt ter ondersteuning van het nemen van beslissingen. Op risicotaxatie gebaseerde beslissingen hebben een grote impact op justitiabelen en de maatschappij. Om die reden moet risicotaxatie verantwoord, kritisch, terughoudend en met de uiterste zorgvuldigheid worden toegepast. Dit concludeert de RSJ in het [advies Risicotaxatie in de strafrechtstoepassing](#). In dit advies brengt de RSJ aandachtspunten van methodologische, praktische en ethische aard onder de aandacht bij beleidsmakers, beslissers en gebruikers, zoals:

- In de praktijk voeren gedragsdeskundigen de risicotaxaties uit en informeren hierover 'beslissers', bijvoorbeeld een rechter. De 'vertaling' van uitkomsten uit risicotaxatie-rapporten naar een (juridische) beslissing is niet altijd even makkelijk;
- Risicotaxatie speelt een belangrijke rol in het advies en bij de beslissing over bijvoorbeeld verlof, oplegging, verlenging dan wel beëindiging van een maatregel. Vanwege de grote maatschappelijke aandacht voor incidenten en recidive ervaren de medewerkers van klinieken en justitiële inrichtingen de nodige druk. Dit kan leiden tot grote(re) voorzichtigheid waardoor bijvoorbeeld maatregelen minder snel beëindigd worden of gedetineerden minder snel verlof krijgen.

Het advies bevat enkele aanbevelingen. De belangrijkste daarvan is: zorg dat alle (relevante) actoren in de strafrechtstoepassing beschikken over voldoende kennis en opleiding om de uitkomsten van risicotaxatie en de daaraan verbonden beperkingen te doorgronden, op waarde te schatten en op een verantwoorde manier te kunnen gebruiken.

Bron: [RSJ](#)

Recidivecijfers

47 % van de ex-gedetineerden die in 2017 zijn uitgestroomd recidiveert binnen twee jaar, zo blijkt uit het [onderzoek uit 2021 van het WODC](#) naar recidive. Ongeveer 19 % van de TBS-gestelden met TBS met dwangverpleging recidiveert binnen twee jaar en 23 % met TBS met voorwaarden, aldus het WODC in een [onderzoek uit 2018](#).

Nieuwe Verlofregeling TBS

Op 21 juni 2021 is de nieuwe [Verlofregeling TBS](#) ingegaan. Hierin is de uitbreiding van de mogelijkheden van begeleid verlof voor vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland nog niet aangepast.

Effectiviteit meerdere behandelopgingen – enkele cijfers

Van het instroomcohort 2005-2016 (dus de TBS-gestelden van wie hun maatregel begon in die periode) heeft in november 2021 10 % in drie of meer verschillende klinieken gezeten. Als de TBS-gestelden met een LFPZ-status niet meegerekend worden, zijn dat 100 personen. Hiervan heeft de helft geen verlofmachtiging, een kwart heeft een transmurale verlofmachtiging (o.a. nodig voor een verblijf op de longcare), 15 % heeft een begeleide verlofmachtiging en 9% een onbegeleide verlofmachtiging. Er wachten nu (november 2021) 32 TBS-gestelden voor doorstroming naar een longcareplek en 19 voor opname in de LFPZ. Op de LFPZ zijn 98 plaatsen. Hiervan wordt 75 % bezet door TBS-gestelden van wie hun TBS vóór 2005 begonnen is. Meer dan 50 % van deze patiënten heeft drie of meer behandelopgingen gehad alvorens in de LFPZ geplaatst te zijn. Ongeveer 50 % van de TBS-gestelden die op de LFPZ terechtkomen, stromen daar ook weer uit.

Tegemoetkomingen RSJ

De [lijst met standaardbedragen](#) die als tegemoetkoming door de RSJ worden opgelegd bij de gegrondverklaring van een beroep, is per 1 augustus 2021 aangepast.

Opgave specialisatievereniging TBS bij de Orde

Advocaten die lid zijn van de Vereniging van TBS-advocaten kunnen zich op de website van de Nederlandse Orde van Advocaten registreren als lid. Dat staat los van het rechtsgebiedenregister.

Duur TBS met voorwaarden voor delict zonder geweldscomponent

Op 18 februari 2020 heeft de Hoge Raad bepaald dat een gemaximeerde TBS met dwangverpleging echt gemaximeerd is tot vier jaar, ook als de dwangverpleging in de tussentijd voorwaardelijk beëindigd is (geweest) ([ECLI:NL:HR:2020:282](#)). In een beslissing van het Gerechtshof Den Haag van 24 november 2020 legt het Hof een TBS met voorwaarden op en bepaalt daarbij dat de strafbare feiten niet te karakteriseren zijn als geweldsmisdrijf in de zin van artikel 38e lid 1 Sr en dat de TBS derhalve gemaximeerd dient te zijn tot vier jaren. Een TBS met voorwaarden is normaal gesproken gemaximeerd tot negen jaren (art. 38e lid 2 Sr). In deze uitspraak benoemt het Hof niet expliciet dat de maximering tot vier jaar enkel geldt na een omzetting in dwangverpleging. Daarnaast is het de vraag, indachtig het arrest van de Hoge Raad van 18 februari 2020, welke duur geldt bij de oplegging van een TBS voor een niet-geweldsdelict: de gemaximeerde vier jaar, of in totaal negen jaar of zelfs mogelijk dertien jaar als tegen het einde van die negen jaar de TBS met voorwaarden alsnog wordt omgezet in TBS met dwangverpleging. Om hierin duidelijkheid te krijgen, heeft advocaat Yvonne van der Hut de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad verzocht om cassatie in het belang der wet in te stellen. De heer mr. J. Silvis heeft echter aangegeven het niet opportuun te achten een dergelijke vordering tot cassatie in te stellen omdat volgens hem de wet duidelijk is en niet tot rechtsonzekerheid leidt. Volgens hem kan een TBS met voorwaarden in beginsel negen jaar duren (en kan een rechter daar, gelet op het wettelijk stelsel, bij de oplegging niet van afwijken) en als binnen die termijn de TBS met voorwaarden omgezet wordt in TBS met dwangverpleging, dan kan de TBS vanaf dat moment nog maximaal vier jaar duren [dus ook als tussentijds sprake is van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging, jk].

Tussen TBS en PIJ bestaat een aantal verschillen:

- PIJ kan enkel als een ultimum remedium (art. 77s lid 4 Sr) worden opgelegd. Zie hiervoor ook Gerechtshof Amsterdam van 10 september 2020, [ECLI:NL:GHAMS:2020:2454](#) en Rechtbank Amsterdam van 7 april 2021, [ECLI:NL:RBAMS:2021:3162](#). De rechtspraak is wisselend over de vraag of TBS al dan niet ultimum remedium is;
- Anders dan bij de TBS kan een PIJ wel met een andere periode dan met precies één of twee jaar verlengd worden (art. 6:6:31 Sv);
- Een voorwaardelijke PIJ is wat anders dan een TBS met voorwaarden. In dat laatste geval heb je echt TBS. Een voorwaardelijke PIJ is vergelijkbaar met een voorwaardelijke gevangenisstraf: je krijgt het pas echt als je de voorwaarden overtreedt;
- Een TBS met dwangverpleging moet door de rechter voorwaardelijk beëindigd worden (art. 6:2:17 Sv), bij een PIJ is het laatste jaar automatisch voorwaardelijk (6:2:22 Sv);
- Een PIJ kan alleen verlengd worden als aan het gevaarscriterium is voldaan (art. 6:6:31 lid 3 Sv). Dat daarvan sprake is, hoeft niet bij de oplegging vermeld te worden. Bij een TBS moet dat wel (ar. 359 Sv). Een TBS voor een feit dat niet aan het gevaarscriterium voldoet, kan wel verlengd worden, maar duurt maximaal vier jaar (art. 38e lid 1 Sr).

Ingangsdatum VI - TBS

De TBS-maatregel gaat in beginsel in na het ondergaan van tweederde van de opgelegde gevangenisstraf. Bij TBS met dwangverpleging is vanaf dat moment de vrijheid van de veroordeelde 'uit anderen hoofden' ontnomen en loopt de VI-proeftijd op dat moment (nog) niet. Die proeftijd is tenminste zo lang als het aantal VI-dagen (dus normaal gesproken een derde van de gevangenisstraf). Als een veroordeelde aansluitend aan zijn gevangenisstraf TBS met dwangverpleging ondergaat, gaat de VI-proeftijd pas lopen vanaf de voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging. Als de TBS relatief kort daarna helemaal wordt beëindigd, is het mogelijk dat de veroordeelde nog steeds in de VI-proeftijd loopt en kan justitie daaraan voorwaarden verbinden.

Nu sinds de wijziging van de VI-regeling de VI nog maximaal twee jaar duurt en het voor de effectiviteit van de TBS belangrijk is snel met de behandeling te beginnen, kan een beroep op artikel 37b lid 2 Sr worden gedaan. De rechter adviseert de Minister dan om de TBS op een eerder tijdstip in te laten gaan.

Problematiek rondom TBS-gestelden zonder verblijfsstatus in Nederland (en jurisprudentie)

De Vereniging van TBS-advocaten en een aantal advocaten met veel ervaring op dit terrein zijn in gesprek met het Ministerie over de problemen waar vreemdelingen in de TBS tegenaan lopen. Daarbij wordt ook gekeken naar de aanbevelingen van de RSJ in het advies [Vreemdelingen in de tbs. Impasse door botsende rechtssystemen](#) van 28 januari 2021 en het Advies wijziging [Verlofregeling TBS i.v.m. verruimen begeleid verlof vreemdelingen](#) van 29 juli 2021.

Het afgelopen half jaar zijn er meerdere lezenswaardige uitspraken gedaan, waaruit de frustratie rondom deze problematiek duidelijk blijkt.

Advies RSJ over wijziging Verlofregeling voor vreemdelingen

Op 29 juli 2021 heeft de RSJ een [advies](#) uitgebracht over het voornemen van de Minister tot wijziging van de Verlofregeling TBS. De voorgestelde wijzigingen gaan over het verruimen van de mogelijkheden voor begeleid verlof voor vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland.

Op dat moment kon begeleid verlof voor deze groep TBS-gestelden alleen worden aangevraagd als dit noodzakelijk was ter voorbereiding van de repatriëring naar het land van herkomst. De RSJ is positief over de verruiming van het begeleid verlof, omdat dit de behandeling en resocialisatie van deze TBS-gestelden kan bevorderen. Ook kan het bijdragen aan het realiseren van terugkeer naar het land van herkomst. Toch vindt de RSJ dat ook onbegeleid en transmuraal verlof mogelijk moeten worden om uitzichtloze situaties door stagnerende behandelingen te voorkomen en repatriëring te bevorderen. Verdergaande verlofmogelijkheden zijn de enige mogelijkheid om de patstelling tussen strafrecht en vreemdelingenrecht te doorbreken, aldus de RSJ, verwijzend naar het eerdere RSJ-advies [Vreemdelingen in de tbs](#). De RSJ adviseert de Minister daarom om niet alleen het begeleid verlof te verruimen, maar de regeling zo aan te passen dat ook onbegeleid en transmuraal verlof kan worden aangevraagd als dat passend en verantwoord is in de behandeling. Ook adviseert de RSJ te regelen dat vreemdelingen zonder verblijfsrecht die met verlof gaan, een document bij zich dragen waarmee hij kan aantonen dat hij buiten de kliniek mag verblijven.

Bron: [RSJ](#)

Rechtbank Noord-Holland, 30 september 2021, [ECLI:NL:RBNHO:2021:8373](#)

TBS met voorwaarden voor evt. toekomstige vreemdeling zonder verblijfsstatus

De verdachte sticht brand, mishandelt en vernielt. De vraag is in hoeverre een TBS met voorwaarden uitvoerbaar zal zijn als de verblijfsstatus van de verdachte in de toekomst zou veranderen. De rechtbank gaat uit van de huidige legale verblijfsstatus van de verdachte in Nederland en acht een TBS met voorwaarden niet op voorhand onuitvoerbaar. TBS met voorwaarden wordt opgelegd en dadelijk uitvoerbaar verklaard.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 1 juli 2021, [ECLI:NL:GHARL:2021:6453](#)

PenKa geeft opdracht resocialisatiemogelijkheden voor ongewenst vreemdeling te bekijken

TBS-gestelde zonder rechtmatig verblijf in Nederland. Een terugkeer naar Somalië is niet haalbaar. In Veldzicht zijn alle gestelde behandeldoelen gehaald. De kliniek overweegt een overplaatsing naar de Pompestichting voor een grotere kwaliteit van leven. De vreemdelingrechtelijke procedure over de verblijfsstatus loopt nog en er is op dit moment [dus, jk] geen sprake van een uitzichtloze situatie. Het Hof wil wel dat de kliniek voor de volgende verlengingszitting bij DIZ informeert naar de mogelijkheden om toch resocialisatieverlof te verlenen. Ook wil het Hof dat in het volgende verlengingsadvies wordt uiteengezet welke resocialisatieactiviteiten mogelijk zouden zijn als de TBS-gestelde wel rechtmatig in Nederland zou verblijven.

Rechtbank Gelderland, 16 juli 2021, [ECLI:NL:RBGEL:2021:4172](#)

TMV moet worden onderzocht in uitzichtloze situatie vreemdeling

Tussenbeslissing. TBS-gestelde zonder verblijfsstatus in CTP Veldzicht. Repatriëringstraject naar Marokko verloopt moeizaam en is langdurig. Ondertussen neemt hij wel een behandel- en zorgplaats in terwijl hij geen klinische behandeling of verzorging nodig heeft en nauwelijks enige vorm van verlof heeft. Dat is een uitzichtloze situatie die vanuit humanitair oogpunt voorkomen moet worden. Daarom houdt de rechtbank de behandeling van de zaak aan om de mogelijkheden van transmuraal verlof te onderzoeken.

Rechtbank Gelderland, 8 oktober 2021, [ECLI:NL:RBGEL:2021:5763](#)

Vervolg. Toch verlenging. Het is behandelinhoudelijk te vroeg voor TMV.

De beslissing op de aanvraag begeleid verlof is aangehouden door het AVT i.v.m. vragen over de seksualiteitsbeleving van de TBS-gestelde en risico op onttrekking gelet op zijn status. TMV zit er dus voorlopig nog niet in, maar wordt naar verwachting binnen één jaar aangevraagd. Ondertussen is er ook overleg met een particulier psychiatrisch ziekenhuis in Marokko. Mogelijk koopt het Ministerie hier zorg in. De rechtbank verlengt de TBS alsnog met één jaar, maar wil bij de volgende verlengingszitting wel geïnformeerd worden over de voortgang van het verloftraject, over de mogelijkheden van een VO, over het repatriëringstraject en de voortgang van de procedure over de verblijfstitel van de TBS-gestelde bij het EHRM.

Rechtbank Gelderland, 7 mei 2021, [ECLI:NL:RBGEL:2021:2350](#)

Frustrerende botsing van vreemdelingenbeleid en regelingen rondom TBS

Betreft een 74-jarige TBS-er zonder verblijfsstatus die al twee jaar als longstayer in Justitieel Centrum voor Somatische Zorg in de PI Haaglanden (het 'penitentiair ziekenhuis') verblijft wegens zijn slechte somatische toestand. De rechtbank citeert bij de beoordeling uit het advies van de RSJ "Impasse door botsende rechtssystemen" over de positie van vreemdelingen in de TBS:

Het eerdergenoemde advies van de RSJ leert dat er op het snijvlak van vreemdelingenbeleid en tbs een apart overleg (Regiegroep) bestaat tussen DSJ (Directie Sanctiebeleid en Jeugd) en DMB (Directie Migratiebeleid) waaraan o.m. ook DJI en IND deelnemen. Hier kunnen individuele casus worden besproken voor vreemdelingen met tbs met dwangverpleging.

De rechtbank overweegt: wellicht kan deze weg worden bewandeld in de zoektocht naar een passende oplossing in onderhavige zaak. Deze TBS-gestelde zit namelijk ook al decennialang klem tussen de TBS en het vreemdelingenbeleid. Uitzetting blijkt niet mogelijk. Resocialisatie ook niet door zijn status. Het JCSZ is geen geschikte plek voor hem. Zorginstellingen weigeren hem op te nemen. Ondertussen blijkt sprake van een beginnende dementie. Mogelijk kan hij alsnog opgenomen worden in een (gesloten) verpleeghuis. De rechtbank overweegt dat zijn zeer schrijnende situatie doorbroken moet worden en houdt de zitting aan om de voortgang van de zoektocht naar een passende vervolgplek te volgen.

Rechtbank Gelderland, 13 augustus 2021, [ECLI:NL:RBGEL:2021:4473](#)

Vervolg. Ondanks inspanningen blijft impasse bestaan

Het CIZ ziet problemen bij de uitvoerbaarheid van een RM, gelet op de status van de TBS-gestelde. Ook wordt daarmee de justitiële titel beëindigd en daarmee ook de zorgverlening alsmede de financiering vanuit Justitie. Opname i.h.k. van een RM wordt gefinancierd vanuit een zorgverzekering, die zonder verblijfsstatus niet afgesloten kan worden. Ook heeft hij geen recht op sociale voorzieningen, zoals een uitkering. Eventueel kan 80 % vergoed worden o.g.v. de Regeling Onverzekerbare Vreemdelingen bij het CAK. Met het beëindigen van de TBS komt de van deze maatregel uitgaande bescherming tegen uitzetting ook te vervallen. Eventueel zou toepassing gegeven kunnen worden aan artikel 49 Wzd, waarbij iemand met een forensische titel in een Wzd-accommodatie kan worden geplaatst. De rechtbank benadrukt nogmaals de problematische wetgeving zonder 'escape' voor schrijnende gevallen en meent dat een regulier verpleeghuis de meest humane plek is om zijn laatste dagen te slijten. De enige oplossing lijkt het verkrijgen van een verblijfsvergunning om humanitaire redenen. De rechtbank wil de onderhavige casus dan ook onder de aandacht van de verantwoordelijke staatssecretaris brengen, zodat de huidige schrijnende situatie van betrokkene kan worden beëindigd. De TBS wordt met één jaar verlengd.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 17 juni 2021, [ECLI:NL:GHARL:2021:5976](#)

Eigen bevoegdheid Minister om TBS van vreemdeling te beëindigen

TBS-gestelde zonder verblijfsstatus in Nederland heeft behandelplafond bereikt. Het is wenselijk dat hij zo snel mogelijk kan terugkeren naar Benin, maar hij heeft geen laissez-passer. Het Hof meent daarom niet anders te kunnen dan, in afwachting van het laissez-passer, de TBS met een jaar te verlengen en merkt daarbij op dat de Minister gebruik kan maken van de bevoegdheid ex artikel 6:2:18 Sv om tussentijds de TBS te beëindigen zodra er een laissez-passer is ontvangen.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 1 juli 2021, [ECLI:NL:GHARL:2021:6452](#)

Geen kortere verlenging door vertraging behandeling door IND

In 2017 had de IND het voornemen het verblijfsrecht van TBS-gestelde in te trekken, waarna hij overgeplaatst werd naar een kliniek die niet toegerust is op resocialisatie in Nederland. Inmiddels heeft de bestuursrechter de beschikking van de IND onherroepelijk vernietigd, waardoor de repatriëring van de TBS-gestelde niet langer aan de orde is. Aannemelijk is dat hij hierdoor enige vertraging in het behandelings- en resocialisatietraject heeft opgelopen. Die vertraging is geen reden de TBS met een kortere termijn te verlengen omdat niet te verwachten valt dat over een jaar een VO aan de orde is.

Rechtbank Den Haag, 1 juni 2021, [ECLI:NL:RBDHA:2021:5561](#)

Situatie TBS-gestelde zonder verblijfsstatus is (nog) niet uitzichtloos

Volgens de rechtbank is zijn behandeling op dit moment niet zodanig gevorderd, dat het aangewezen en verantwoord zou zijn om verloven in het kader van de resocialisatie op te starten. Daarom kan niet worden gezegd dat de situatie voor de TBS-gestelde uitzichtloos is omdat er geen behandelperspectief is of doordat hij in Nederland geen resocialisatiemogelijkheden heeft. Een verlenging van de TBS levert geen schending op van artikel 3 of 5 EVRM.

Jurisprudentie over de duur van de TBS

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 3 juni 2021](#)

Gemaximeerde TBS bedreiging ondanks meerdere mishandelingen

Verdachte wordt voor een mondelinge bedreiging en zeven mishandelingen (op andere momenten dan de bedreiging). Voor eenvoudige mishandeling kan geen TBS opgelegd worden. TBS opgelegd voor een verbale bedreiging is over het algemeen in duur gemaximeerd, tenzij deze voorafgegaan, vergezeld of gevolgd zijn door een niet-verbaal handelen dat naar zijn aard agressief was jegens het slachtoffer. Het Hof meent dat niet voldaan is aan dit gevaarscriterium en verklaart de TBS in duur gemaximeerd.

Rechtbank Den Haag, 1 september 2020, [ECLI:NL:RBDHA:2020:9605](#)

Omzetting in dwangverpleging en direct weer voorwaardelijk beëindigen

Voorheen was een voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging beperkt in duur tot negen jaar. Vanaf 1 januari 2017 geldt het gewijzigde artikel 38j Sr en is de voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging onbeperkt in duur. Omdat de termijn van een TBS met een vóór 2017 voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging verliep en behandeling nog nodig was i.v.m. het hoge recidiverisico, heeft de rechtbank in Den Haag van zo'n TBS de dwangverpleging hervat en vervolgens direct weer voorwaardelijk beëindigd. Daarmee werd de TBS onbeperkt in duur. Ditzelfde is gedaan door de rechtbank Gelderland op 2 april 2021 en de [rechtbank Oost-Brabant op 30 september 2021](#) bij TBS-gestelden **met TBS met voorwaarden**. Die is (nog steeds) in duur beperkt tot negen jaar. Na de omzetting in TBS met dwangverpleging en onmiddellijke voorwaardelijke beëindiging ervan werd de TBS in duur ongemaximeerd.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 23 april 2021, [ECLI:NL:GHARL:2021:4954](#)

Gemaximeerde TBS als TBS met voorwaarden omgezet wordt in TBS met dwangverpleging
Veroordeling voor brandstichting (geen gevaar personen), vernieling en (verbale) bedreiging. TBS met voorwaarden wordt opgelegd (dadelijk uitvoerbaar). Het Hof overweegt (anders dan de rechtbank) dat de TBS gemaximeerd is als/zodra deze omgezet wordt in een TBS met dwangverpleging. Het Hof ziet geen aanleiding om daarnaast een GVM op te leggen.

Rechtbank Gelderland, 2 juli 2021, [ECLI:NL:RBGEL:2021:3608](#)

Wie bepaalt of TBS gemaximeerd is?

Rechtbank legt TBS met voorwaarden op. In het vonnis staat niet of het een 'geweldsmisdrijf' was. Later werd deze TBS omgezet in TBS met dwangverpleging. Toen is wel in de beschikking opgenomen dat het *niet* om een geweldsmisdrijf ging en het een gemaximeerde TBS met dwangverpleging betreft. Bij de verlenging stelt de verlengingsrechter daaraan niet gebonden te zijn en bepaalt dat de TBS niet gemaximeerd is omdat het indexdelict wel een geweldsdelict betrof.
NB: in dit kader wordt verwezen naar pagina 3 van de 2^e nieuwsbrief van 2020
NB: tegen deze beslissing is hoger beroep ingesteld

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 25 november 2021, [ECLI:NL:GHARL:2021:10928](#)

Niet-TBS-waardige feiten spelen niet mee bij beoordeling gemaximeerdheid TBS

Het opleggingsvonnis vermeldt niet expliciet voor welk feit de TBS met voorwaarden is opgelegd. Die wordt nu omgezet in TBS met dwangverpleging en vervolgens moet beoordeeld worden of die gemaximeerd is. De TBS is opgelegd voor schennisplegen en brandstichting. Omdat voor schennisplegen geen TBS opgelegd kan worden "heeft dit feit dan ook geen rol kunnen spelen bij de oplegging van de maatregel en *dus* ook niet bij het oordeel of de maatregel is opgelegd ter zake van een geweldsmisdrijf". De brandstichting zorgde wel voor levensgevaar, dus de TBS is ongemaximeerd.

Overige jurisprudentie

Rechtbank Amsterdam, 11 augustus 2021, [ECLI:NL:RBAMS:2021:4435](#)

Wet bepaalt niet uitdrukkelijk dat terugplaatsing inrichting ook mogelijk is in geval van plegen nieuw strafbaar feit

De PIJ-maatregel van een veroordeelde is op 5 november 2020 geëindigd. De officier van justitie vordert verlenging van de voorwaardelijke beëindiging en tevens terugplaatsing van de veroordeelde in de inrichting omdat hij is aangehouden met een vuurwapen in zijn bezit. De rechtbank oordeelt dat wanneer de wetgever de bedoeling had gehad een veroordeelde die zich in de fase van de voorwaardelijke beëindiging bevindt ook bij het plegen van een nieuw strafbaar feit terug te plaatsen in het kader van die PIJ-maatregel, er in artikel 6:6:32 lid 3 Sv ook expliciet een verwijzing naar artikel 77a lid 1 of artikel 77a Sr had moeten staan. Nu dat niet het geval is, oordeelt de rechtbank dat terugplaatsing van de verdachte op grond van het plegen van een nieuw strafbaar feit – nog daargelaten dat van een veroordeling in deze zaak nog geen sprake is – niet mogelijk is.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 22 juni 2021, [ECLI:NL:RBZWB:2021:3125](#)

TBS is niet proportioneel

Verdachte wordt veroordeeld voor stalking en bedreiging. Het OM vorderde oplegging van TBS met dwangverpleging. PBC stelt stoornis en hoog recidivegevaar vast en adviseert verminderde toerekeningsvatbaarheid. Een TBS met voorwaarden is niet haalbaar omdat verwacht wordt dat hij zich niet aan de voorwaarden zal (kunnen) houden. De rechtbank vindt TBS echter niet proportioneel. De feiten bleven bij mondelinge of schriftelijke bedreigingen. De rechtbank vindt dat de feiten niet van dien aard zijn dat zij de oplegging van de ingrijpende maatregel van TBS met dwangverpleging rechtvaardigen. Volgt de oplegging van een kale gevangenisstraf.

Rechtbank Amsterdam, 28 oktober 2021

Beëindiging TBS ondanks recidivegevaar voor lichte feiten

Het recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten wordt als laag ingeschat. Toch zal de persoonlijkheidsproblematiek van de TBS-gestelde leiden tot terugvallen in drugsgebruik en het opzoeken van spanning en risico's. De verwachting is echter dat dit alleen zal leiden tot lichte strafbare feiten die via het reguliere strafrecht afgedaan kunnen worden. Recent pleegde hij nog een autodiefstal en heeft hij iemand geslagen. De reclassering ziet geen meerwaarde in voortzetten TBS met voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging omdat hij niet verder leerbaar is en nooit een modelburger zal worden. Omdat het risico op ernstig geweld ingeschat wordt als klein, is het resterende risico [voor andere feiten, jk] aanvaardbaar, aldus de rechtbank. Daarbij houdt de rechtbank ook rekening met het tijdsverloop van de TBS (vanaf 2001) en het feit dat de dwangverpleging al sinds 2015 voorwaardelijk beëindigd is. Na recente terugvallen in drugsgebruik heeft hij zijn gedrag zelf en tijdig kunnen aanpassen. Verlenging van de TBS heeft onvoldoende meerwaarde voor het beperken van het recidiverisico.

NB: het OM is in hoger beroep gegaan tegen deze beslissing.

Rechtbank Midden-Nederland, 23 juni 2021, [ECLI:NL:RBMNE:2021:2655](#)

Geen noodzaak GVM bij TBS met dwangverpleging

De rechtbank gaat in op de vraag of naast een TBS met dwangverpleging een GVM (Wet langdurig toezicht) moet worden opgelegd (de reclassering had dat overigens naast een TBS met voorwaarden geadviseerd). De rechtbank overweegt dat beëindiging van de TBS pas aan de orde is als het recidiverisico is teruggebracht naar een aanvaardbaar niveau. Nu de duur van (deze) TBS met dwangverpleging niet beperkt is, ziet de rechtbank geen noodzaak tot het opleggen van een GVM in de zin van artikel 38z Sr.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 22 juni 2021, [ECLI:NL:RBZWB:2021:3125](#)

TBS is niet proportioneel

Verdachte wordt veroordeeld voor stalking en bedreiging. Het OM vorderde oplegging van TBS met dwangverpleging. PBC stelt stoornis en hoog recidivegevaar vast en adviseert verminderde toerekeningsvatbaarheid. Een TBS met voorwaarden is niet haalbaar omdat verwacht wordt dat hij zich niet aan de voorwaarden zal (kunnen) houden. De rechtbank vindt TBS echter niet proportioneel. De feiten bleven bij mondelinge of schriftelijke bedreigingen. De rechtbank vindt dat de feiten niet van dien aard zijn dat zij de oplegging van de ingrijpende maatregel van TBS met dwangverpleging rechtvaardigen. Volgt de oplegging van een kale gevangenisstraf.

Rechtbank Midden-Nederland, 30 juli 2021, [ECLI:NL:RBMNE:2021:4111](#)

Omzetting PIJ in TBS. Geen invrijheidstelling tijdens beroep daartegen.

De OvJ vordert omzetting van de PIJ in TBS met dwangverpleging en verzoekt het opleggen van bijzondere voorwaarden gedurende de voorwaardelijke beëindiging van de PIJ voor het geval het onvoorwaardelijke deel van de PIJ van rechtswege eindigt en de omzetting naar de TBS nog niet onherroepelijk is. De rechtbank overweegt dat zij zich bewust is van de zwaarte van deze beslissing en verwijst naar de Memorie van Toelichting waaruit volgt dat alleen voor de uitzonderlijke gevallen dat de veiligheid van de samenleving hierom vraagt, omzetting van PIJ in TBS mogelijk is gemaakt. Daarbij is overwogen dat het IVRK en de gedachte achter de tijdelijkheid van jeugdsancties niet aan omzetting in de weg staan. In casu is nog steeds sprake van zeer ernstige persoonlijkheidsproblematiek en zeer hoog recidivegevaar. De rechtbank volgt de OvJ niet in het verzoek voorwaarden te stellen omdat de PIJ o.g.v. art. 6:6:33 lid 3 Sv onvoorwaardelijk eindigt. Bij omzetting is art. 6:6:11 lid 4 niet van overeenkomstige toepassing verklaard. Daardoor is niet bepaald dat de PIJ van kracht blijft totdat onherroepelijk is beslist op de vordering tot omzetting in TBS. De rechtbank verwijst echter naar art. 6:6:37 lid 3 Sv waarin artikel 6:6:11 lid 7 tweede volzin Sv van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. De rechtbank leest daarin dat de veroordeelde gedurende een hoger beroep tegen iedere beslissing over de PIJ niet in vrijheid wordt gesteld en verwijst daarbij naar de Nota van wijziging van de betreffende wetsartikelen. Hieruit volgt dat betrokkenen o.g.v. artikel 6:6:37 lid 3 in samenhang met artikel 6:6:11 lid 7 tweede volzin Sv niet in vrijheid wordt gesteld bij het instellen van hoger beroep tegen deze beslissing tot omzetting van de PIJ in TBS. Gelet op de belangen ziet de rechtbank wel de noodzaak van een voortvarende behandeling in hoger beroep, mocht betrokkene dat instellen.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 22 juli 2021

PenKa roept woordvoerder van het forensisch plaatsingsloket op

PJ adviseren beiden om tot VO over te gaan. Reclassering wordt opdracht gegeven maatregelenrapport op te stellen, maar zegt dat een VO niet mogelijk is omdat IFZ geen indicatiestelling heeft afgegeven voor een FPA of FPK, hoewel de resocialisatie ook van daaruit mogelijk en het recidiverisico beheersbaar zou zijn. De reclassering vindt daarom dat de weg der geleidelijkheid gevolgd moet worden, hoewel het PBC adviseert dat niet te doen omdat de TBS-gestelde dat (te) lastig zal vinden. Het Hof overweegt dat zelfs een FPK of FPA niet nodig is qua beveiligingsniveau en dat van de aldaar aangeboden behandeling weinig meer te verwachten is. Het Hof vindt daarom dat onderzocht moet worden of hij opgenomen kan worden in een FBW (forensisch beschermd wonen). Daartoe roept het Hof een woordvoerder van het forensische plaatsingsloket op voor een volgende zitting. Ook moet bekeken worden of een verblijf op een TMV-afdeling van een FPC in de voorwaarden bij een VO kan worden opgenomen.

Op de daarop volgende zitting op 21 oktober 2021 adviseert de reclassering nog steeds negatief over een VO: gezochte woonvoorzieningen hebben hem afgewezen en bij een verblijf op een TMV-afdeling van een FPC is de verlofregeling volgend uit de BVT onverkort van toepassing en moet de verlofcyclus opnieuw doorlopen worden. Op dit moment heeft hij zelfs geen onbegeleid verloven buiten het terrein van de kliniek. Gelet op deze situatie zal een VO volgens [het Hof op 3 november 2021](#) naar verwachting leiden tot onduidelijkheid en een gebrekkige samenwerking met de instelling en de reclassering, wat het lastig maakt om de risicofactoren van de TBS-gestelde te monitoren. Daarom is een VO in de huidige situatie niet verantwoord. Het Hof overweegt wel dat zij verwacht van de kliniek e.a. om toe te werken naar een VO en alle betrokkenen met elkaar in gesprek gaan om de verschillen in de opvattingen over het recidiverisico en het benodigde risicomangement te bespreken en te onderzoeken of ze op één lijn kunnen komen wat betreft de mogelijkheden van een VO, voor het geval een resocialisatie langs de weg der geleidelijkheid toch niet haalbaar blijkt te zijn. Hierover moet de kliniek in het volgende verlengingsadvies verslag doen en de reclassering moet alvast een maatregelenrapport met aan een eventuele VO te verbinden voorwaarden opstellen, ook als de reclassering zelf negatief adviseert over een VO.

NB: in deze zaak speelde de vraag of een verblijf op de TMV-voorziening van de Van Mesdagkliniek al dan niet onder de BVT valt en dus of de Verlofregeling TBS van toepassing is. Het Ministerie en de kliniek menen van wel, hoewel afgevraagd kan worden of dat een behandeling 'in' een FPC betreft, nu deze TMV-voorziening buiten de muren van de kliniek ligt en een aparte ingang heeft.

Gerechtshof Den Haag, 22 oktober 2021, [ECLI:NR:GHDHA:2021:2181](#)

Hof adviseert om de TBS uiterlijk bij helft gevangenisstraf te executeren

Combinatie jarenlange gevangenisstraf en TBS met dwangverpleging. Het Hof overweegt dat nu de noodzaak van behandeling vaststaat, maar de kans op een succesvolle en dus effectieve behandeling afneemt bij een langere duur van detentie, zij aanleiding ziet om op basis van artikel 37b lid 2 Sr de Minister ten aanzien van de executievolgorde te adviseren de TBS niet later te executeren dan nadat de helft van de opgelegde gevangenisstraf door de verdachte is ondergaan.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 21 oktober 2021, [ECLI:NL:GHARL:2021:9948](#)

Wanneer moet vordering verlenging worden ingediend bij dadelijk uitvoerbaar verklaarde niet onherroepelijk opgelegde TBS met voorwaarden?

TBS met voorwaarden is opgelegd en dadelijk uitvoerbaar verklaard. Veroordeelde gaat in hoger beroep en lopende dat hoger beroep zijn de eerste twee jaar van de TBS verstreken. Verlenging van deze TBS met voorwaarden is dan mogelijk. Wettelijk is niet geregeld binnen welke termijn de vordering tot verlenging moet worden ingediend. Het Hof overweegt dat de onduidelijke wetgeving in dit geval niet het gevolg moet hebben dat het Om niet-ontvankelijk zou zijn in de vordering tot verlenging van de TBS. Volgens eerdere rechtspraak geldt het volgende: van geval tot geval moet worden beslist. Bij die beslissing kan onder meer gekeken worden naar de termijn die is verlopen na de laatste betrokkenheid van de rechter die de TBS heeft opgelegd en/of het tijdstip waarop de TBS door een onherroepelijk vonnis/arrest definitief voor tenuitvoerlegging vatbaar is geworden.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 20 mei 2021, [ECLI:NL:GHARL:2021:4953](#)

Beslissing verlenging TBS hoeft niet meer binnen twee maanden na vordering

Het oude artikel 509t lid 1 Sv verplichtte tot 1 januari 2020 dat de *beslissing* van de rechter op de vordering tot verlenging van de TBS binnen twee maanden na de indiening van de vordering diende te worden genomen. Het nieuwe artikel 6:6:13 lid 1 Sv eist dat het *onderzoek* van de zaak door de rechter zo spoedig mogelijk, doch in elk geval binnen twee maanden na ontvangst van de vordering van het OM moet plaatsvinden. Omdat het onderzoek ter zitting in deze zaak binnen twee maanden plaatsvond, was dat tijdig.

Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, 18 juni 2021

Indicatiestelling kan zonder betrokkene te horen of er verder bij te betrekken

De beklagde psychiater heeft de indicatiestelling verricht in dienst van het NIFP ten behoeve van een plaatsing van een tijdens een voorwaardelijke invrijheidstelling. Een beoordeling wordt gegeven van de benodigde zorgzwaarte en beveiligingsniveau. Op basis van die indicatoren onderzoekt het FPL (forensisch plaatsingsloket) waar de betrokkene kan worden geplaatst. Klager werd geselecteerd voor een FVK, beveiligingsniveau 3. Geklaagd wordt over het adviseren zonder de betrokkene te spreken, zonder inzage- of correctierecht en zonder toestemming stukken en/of informatie over hem te vergaren of te raadplegen. Dit zou onverenigbaar zijn met de beroepscode voor psychiaters. Het Regionaal Tuchtcollege meent echter dat dit geen voorschriften zijn die gelden voor een indicatiestelling. Daarnaast is enkel gebruik gemaakt van stukken waarvoor klager al inzage- en correctierecht heeft gehad. Klager zou verder aan de reclassering toestemming hebben gegeven voor het opmaken van een indicatiestelling en hoeft daarvoor niet afzonderlijk nog toestemming aan de psychiater te geven. Het Centraal Tuchtcollege overweegt dat een indicatiestelling geen omtrent klager opgesteld medisch deskundigenrapport is, waardoor het inzage- en blokkeringsrecht (7:464 lid 2 onder b BW) niet van toepassing is. Gelet op het doel van de indicatiestelling (een advies aan justitie) is er geen verplichting om klager zelf te spreken. Tenslotte kan volgens het Tuchtcollege zonder overleg met klager wel een passend zorg- en veiligheidsniveau worden bepaald. Het beroep wordt verworpen.